

Начин спровођења и оцењивања на возачком испиту

Начин спровођења теоријског испита

У складу са одредбама члана 7. став 8. Правилника о испиту, теоријски испит ће се, до истека рока од једне године од дана ступања на снагу правилника, полагати путем теста у писаној форми.

Комбинацију испитних питања на тесту одређује МУП, тестове обезбеђује ОЈ и листове који чине тест на испит доноси испитивач из ОЈ. Испитивач из ОЈ на испит доноси само онолико појединачних листова колико је неопходно за формирање тестова за сваког пријављеног кандидата за тај теоријски испит. Поделу донетих тестова кандидатима врши комисија случајним избором, у складу са категоријом возила за коју кандидат полаже испит.

Сачињавање теста, односно испитне комбинације, врше оба испитивача тако што један испитивач свим присутним кандидатима уручи Лист 1, а други испитивач уручује Лист 2, при чему поделу листова не могу почети од истог кандидата, односно вршити истим редоследом, како би се обезбедио случајан избор испитне комбинације. И поделу трећег лист је неопходно извршити различитим редоследом у односу на поделу прва два листа. Након поделе, пре почетка испита, испитивачи спајају „хефталицом“ листове који чине тест.

Објашњење које се односи на начин спровођења испита, прописано одредбама члана 7. став 4. Правилника о испиту, обавезно садржи:

- начин попуњавања теста (искључиво се употребљава хемијска оловка која оставља запис плаве или црне боје),
- начин уписивања идентификационих података кандидата (обавеза уписа захтеваних података, односно потписа кандидата на одређеним местима сваког листа)
- начин давања тачног одговора,
- обавештење да ће у случају пружања више одговора на исто питање, од којих је бар један нетачан, одговор бити оцењен као нетачан,
- одговор на питање са више понуђених тачних одговора ће бити оцењен као тачан само ако су заокружени сви тачни одговори, односно не постоји делимично тачан одговор и непотпун одговор се оцењује са нула поена.
- обавештење да исправка претходно датог одговора није дозвољена,
- обавештење о времену трајања испита,
- обавештење о критеријуму за оцењивање кандидата,
- обавештење о забрани употребе мобилног телефона, недозвољених средстава, договарања и комуникације између кандидата, односно кандидата и испитивача и ометања тока испита,

- обавештење о забрани шетања по учионици и напуштања учионице, за време трајања испита,
- обавештење о разлозима за удаљење са испита.

Рок од 60 минута за решавање теста почиње након што испитивачи пруже објашњења која се односе на начин спровођења испита, поделе листове теста, исте споје, кандидати упишу захтеване податке, потпишу све листове теста, предају књижице и прочитају упутство.

Кандидати морају потписати све листове теста у одређеним рубрикама пре решавања теста. Уколико кандидат и након наредбе испитивача одбије да потпише лист, односно листове теста, сматра се да омета одржавање испита, односно поступиће се у смислу члана 9. став 3. Правилника о испиту.

Испитивачи не могу започети испит док не утврде да су сви кандидати потписали сваки лист теста.

Време почетка и завршетка решавања теста испитивачи гласно објављују и по могућности испишу на табли.

Одредбом члана 7. став 5. Правилника о испиту је прописано да до завршетка испита, односно одустајања од полагања, кандидат не може напустити учионицу, односно место за рачунаром на којем полаже испит. Наведено практично значи да кандидат може напустити учионицу када је завршио испит (дао одговоре на питања из теста) или одустао од полагања, независно од осталих кандидата, односно истека прописаног времена. Кандидат који је напустио учионицу не може се накнадно враћати у учионицу до истека времена трајања теоријског испита.

Одредбом члана 9. став 3. Правилника о испиту је прописан када ће испитивач удаљити кандидата са теоријског испита. Довољно је да бар један од испитивача утврди да су испуњени услови за удаљење са испита кандидата и да донесе одлуку о удаљењу кандидата са испита. У случају да је кандидат користио недозвољена средства иста се привремено одузимају до завршетка испита, односно до сачињавања записника о теоријском испиту.

Начин оцењивања на теоријском испиту

Прегледање тестова кандидата који су полагали теоријски испит започиње након истека рока односно након изласка из учионице последњег кандидата који је полагао теоријски испит. Приликом прегледања тестова испитивачи користе искључиво хемијску оловку која оставља запис црвене боје.

Након испита постоје две фазе прегледања тестова.

У првој фази оба члана испитне комисије заједничким и истовременим прегледом теста утврђују да ли је кандидат дао одговор на свако питање, односно да ли је на неко питање дато више одговора од предвиђеног броја тачних одговора.

У случају када кандидат није дао одговор на поједино питање, односно када је дао више одговора од предвиђеног броја тачних одговора, питање се прецртава укрштеним линијама и на маргини поред текста питања се потписују оба испитивача. Друга фаза прегледања тестова не може започети пре него што се у првој фази не прегледају сви тестови.

У другој фази оба члана испитне комисије морају прегледати независно сваки појединачни тест, што се доказује потписом на сваком тесту. Прегледом теста се утврђује да ли је на поједино питање дат тачан одговор. Код питања са нетачним одговором, односно питања на које није дат одговор, односно питања на које је дато више одговора од предвиђеног броја тачних одговора, укрштеним линијама се прецртава број бодова који носи то питање. У случају питања на које у тесту није тачно одговорено, односно није уопште одговорено, испитивач означава тачан одговор.

Приликом прегледа теста испитивачи су обавезни да уписују податке о оствареним поенима у одговарајуће рубрике теста.

На основу датих одговора, утврђује се број поена по сваком листу, односно укупан број поена и на основу тога, у записнику о теоријском испиту, испитивачи уписују укупан број остварених поена и дају оцену кандидату.

Начин спровођења практичног испита

На практичном испиту, уколико полигон не испуњава услове за извођење полигонских радњи, у прелазном периоду, радње:

- „заустављање и полазак возилом на путу са успоном“, за кандидата за возача моторних возила категорије В,
- „паркирање возила ходом уназад под правим углом“, за кандидата за возача моторног возила категорије С1 и С,
- „паркирање возила ходом унапред под косим углом“, за кандидата за возача моторног возила категорије D1 и D,
- „одвајање и спајање вучног и прикључног возила“, за кандидата за возача возила категорије BE, C1E, CE, D1E, DE и F,
- „вожња напред и уназад у истој саобраћајној траци“, за кандидата за возача возила категорије BE, C1E, CE, D1E и DE и F,

се изводе на другом простору, аутобуској станици, односно аутобуском стајалишту и у улици у насељеном месту са slabим интензитетом саобраћаја која омогућава извођење ове радње.

У складу са одредбама члана 25. Правилника о испиту испитни задатак мора бити сачињен тако да обезбеди да је могуће утврдити да ли кандидат на прописан, односно на правилан начин, припрема возило, изводи радње, поступа у саобраћају, као и да ли поседује технику вожње за самостално и безбедно управљање возилом у условима слабог, средњег и јаког интензитета саобраћаја. Траса испитног задатка мора бити одређена на такав начин да на њој постоји могућност извођења свих радњи одређених наведеним чланом, осим радње „прелазак преко железничке пруге“ уколико у насељеном месту у којем се полаже возачки испит не постоји прелаз пута преко железничке пруге или је његов положај такав да не може бити обухваћен испитним задатком због знатног повећавања времена трајања возачког испита.

Испитни задатак за практични испит мора бити одређен на траси на којој није саобраћајном сигнализацијом, односно правилима саобраћаја, забрањено кретање возила одређене категорије. Уколико је управљач пута изузетно омогућио (нпр. доношењем решења) да се возила за оспособљавање кандидата за возаче крећу трасама пута на којима је забрањено кретање осталих возила која имају техничке карактеристике као возила за оспособљавање кандидата за возаче, то се мора обезбедити постављањем одговарајуће саобраћајне сигнализације. Трасе испитних задатака се могу преклапати на одређеним деоницама.

За сваки испитни задатак мора бити сачињен графички приказ трасе кретања (траса кретања означена на плану насељеног места, односно његовог дела, односно дела пута ван насеља, на којем се спроводи возачки испит) на којем морају бити уписани називи улица, односно пута.

У случају када се возачки испит спроводи са возилом С, односно С1 категорије које нема седишта за оба испитивача, место на коме они мењају места ће се одредити испитним задатком.

У прилогу Објашњења су дата два примера испитног задатка.

Редослед спровођења полигонских радњи зависи од распореда простора на полигону, односно положаја другог простора, односно положаја пута са slabим интензитетом саобраћаја, односно положаја аутобуске станице и стајалишта и он је одређен испитним задатком. Такође, испитним задатком мора бити одређено место и време извођења полигонских радњи у смислу редоследа у склопу испитног задатка (полигонске радње се не морају изводити пре спровођења практичног испита у саобраћају на јавном путу).

Такође, у складу са одредбама члана 10. став 2. Правилника о испиту, при изради испитних задатака морају се узети у обзир одредбе члана 27. ст. 1.-3. Правилника о испиту, које се односе на време потребно за спровођење практичног испита у саобраћају на јавном путу. При изради сваког појединачног испитног задатка утврђује се просечно време његовог спровођења и то време мора бити наведено у испитном задатку. На основу просечног времена спровођења сваког појединачног испитног задатка врши се прорачун „Просечног времена практичног испита“ за одређену категорију возила. „Просечно време практичног испита“ за одређену категорију возила је податак неопходан при сачињавању списка кандидата за полагање практичног испита.

У складу са одредбама члана 11. став 7. и члана 12. став 2. Правилника о испиту, пре почетка практичног испита, испитна комисија кандидата упознаје и пружа потребна објашњења о начину и условима полагања испита. Објашњење обавезно садржи обавештење о забрани употребе мобилног телефона, обавези поступања по наредби испитне комисије и последицама непоштовања ових обавеза, као и критеријуме који су прописани за оцењивање на практичном испиту.

У складу са одредбом члана 9. став 3. и 4. Правилника о евиденцијама кандидат је дужан да на почетку практичног испита, својим потписом потврди присуство на практичном испиту у књизи практичне обуке инструктора возње. Кандидату који се не потпише у књигу инструктора испитивач ће издати наредбу да то учини. Уколико кандидат и након наредбе испитивача одбије да се потпише, поступиће се у смислу члана 30. став 6. Правилника о испиту.

Испитна комисија ће благовремено издати наредбу у свим случајевима када непрописно понашање кандидата може довести до угрожавања његове безбедности, односно безбедности других учесника у саобраћају.

Пример 1. Приликом извођења припреме возила кандидат није везао сигурносни појас и пре наставка извођења осталих радњи и поступања испитна комисија ће издати наредбу за везивање сигурносног појаса.

Пример 2. Наредбу за прилагођавање брзине кретања, комисија ће увек издати кандидату који је прекорачио дозвољену брзину за вредност због којег је прописано обавезно давање негативне оцене („није положио“), као и у случају прекорачења брзине за вредност због којег је прописано давање негативних бодова, а кандидат не показује тенденцију даљег повећања брзине.

Пример 3. Кандидат се приближава пешачком прелазу брзином која му не омогућава благовремено заустављање испред пешачког прелаза, услед чега испитна комисија мора издати наредбу за прилагођавање брзине.

У складу са одредбама члана 14. став 3. Правилника о испиту, при извођењу полигонских радњи у возилу се не морају налазити испитивачи, осим у случају практичног испита кандидата за возаче моторних возила категорије В приликом спровођења полигонске радње „кочење и заустављање“ одређене чланом 14. став 1. тачка 6. Правилника о испиту (ова радња ће се изводити након истека рока од годину дана од дана ступања на снагу Правилника).

На практичном испиту за возаче возила категорија АМ, А1, А2, А, В1, F и М, комуникација између испитивача и кандидата, током испита, може бити остварена путем одговарајуће комуникационе опреме.

Уколико не постоји комуникациона опрема, пре почетка испита испитивачи ће кандидату објаснити на који начин ће се издавати наредбе.

У циљу обезбеђења спровођења одредаба члана 24. став 1. и 2. Правилника о испиту, правно лице које организује испит мора обезбедити возача и возило које прати возило на којем кандидат полаже испит.

Начин оцењивања на практичном испиту

Сваки од испитивача на практичном испиту има своју бодовну листу коју попуњава у току испита, односно уписују податке о оставареним резултатима у одговарајуће рубрике. Након завршеног практичног испита испитивач ће кандидату дати оцену у складу са одредбама чл. 28.-30. Правилника о испиту.

Одредбама члана 23. став 3. Правилника о испиту прописано је да приликом извођења свих прописаних радњи није дозвољено да кандидат отвара врата на возилу, у супротном сматра се да је кандидат полигонску радњу извео неуспешно.

Одредбама члана 23. став 5. Правилника о испиту прописано је да је возило заустављено у одређеном пољу (простор одређен положајем саобраћајних купа, односно ознакама), ако се све тачке хоризонталне пројекције возила на подлогу налазе у том пољу (хоризонтална пројекција осе заустављеног возила не мора да се поклапа са осом поља).

Приликом извођења полигонске радње „Паркирање возила под правим углом, вожњом уназад“ (део практичног испита на полигону кандидата за возача моторних возила категорија В1 и В), хоризонтална пројекција осе возила у положају 1 мора бити приближно паралелна са осом простора у којем се изводи

радња али се не мора поклапати, док у положају 2 ове осе не морају бити паралелне (кандидат заузима положај 2 на начин који му омогућава успешно извођење радње).

Приликом извођења полигонске радње „Вожња уназад са скретањем улево, односно удесно, под правим углом (део практичног испита на полигону кандидата за возача возила категорија BE, C1E, CE, D1E и DE) хоризонтална пројекција осе возила у положају 1 мора бити приближно паралелна са осом простора у којем се изводи радња док у положају 3 ове осе могу заклапати оштар угао.

Приликом извођења полигонске радње „вожња напред и уназад у истој саобраћајној траци”, (део практичног испита на полигону кандидата за возача возила категорија BE, C1E, CE, D1E, DE, F и M) пролазак најистуренијим предњим делом скупа, односно најистуренијим задњим делом скупа, кроз попречни пресек на крајевима поља I, односно II, не сматра се грешком.

Ако кандидат након почетка испита не успе да покрене возило испитивачима је дозвољено да непосредном комуникацијом помогну кандидату у октклањању психолошке блокаде, ако сматрају да је то разлог таквог поступања. Ако и након тога изостане покретање возила испитивачи ће издати наредбу за покретање возила, чије непоштовање доводи до завршетка испита а кандидат ће добити оцену није положио. У случају возила са дуплим командама испитивач ће покренути возило, односно кандидату ће се омогућити да заврши испитни задатак, при чему ће се у бодовним листама евидентирати деловање на команде возила од стране испитивача и кандидат ће добити оцену није положио.